

Genesis 29-30: 24: Liefdesappels en twistappels.

Orde van dienst:

Welkom

Kaars aansteken en Bijbeltekst.

Votum en zegengroet

Nieuwe liedboek 280 De vreugde voert ons naar dit huis.

Wet

Opwekking 520 Wees mijn verlangen.

Gebed

Kinderen:

Lezen: Genesis 29-30: 24

Zingen: Nieuwe Psalmberijming Psalm 105: 3, 4

Preek

Luisterlied: "Vul ons met uw liefde"- Sela <https://youtu.be/apTul5-sVa8>

Zingen: Opwekking 488 De kracht van uw liefde

Gebed

Collecte

Zingen: 'God zal met ons zijn, Hij is immanuël'.

Zegen.

Even terug:

Dia's....

Preek:

In Afrika worden veel neushoorns door stropers gedood. Dat doen ze om de hoorn. . Ze zagen de hoorn eraf en laten de neushoorn zelf voor dood achter.

De mythe gaat rond, dat de hoorn van de neushoorn de liefde groter maakt en de lust. De hoorn wordt meegenomen en vermalen en het poeder dat overblijft wordt duur verkocht. Het is zelfs meer waard dan goud of cocaïne. Vandaar al die stropers. Je vermengt dat poeder met een warme drank en drinkt het op.

Het is natuurlijk onzin: die hoorn bestaat uit hetzelfde materiaal als onze nagels en ons haar. Maar, ja, liefde is blind.

En de liefde willen we allemaal.

In de tijd van Jakob gold hetzelfde voor die liefdesappelen. Appelen, die de liefde en de vruchtbaarheid zouden vergroten. En dus de voortplanting.

Die liefdesappelen zijn kleine vruchten van de alruin.

Dia.

Als ze rijp zijn geuren ze heerlijk en dan wordt er een 'minnedrank' van gemaakt. Die drank verhoogt de liefde, de lust en de vruchtbaarheid. Een middel om kinderen te krijgen. En kinderen waren in die dagen heel belangrijk.

In het boek Hooglied gaat het daar ook over. Een heel boek over liefde, verliefdheid en verlangen. Over de liefde tussen een herdersjongen en een herdersmeisje. Een echte pastorale.

Ze zijn verliefd en verlangen naar elkaar. Om elkaar te omhelzen. Lief te hebben.

En dan zingt het meisje vol verlangen dit: "De liefdesappelen geuren al.

Dia.

Boven onze poorten hangt een keur van vruchten, vers geplukte, goed gedroogde.

Mijn lief, ik heb ze bewaard voor jou.

Zo opent Jakob de bron en tegelijk het hart van Rachel. Het lijkt liefde op het eerste gezicht. En God opent zijn toekomst, zoals hij had beloofd. Zijn liefde ging Jakob al ver vooruit.

Zo komt Jakob na een lange reis in Haran. Bij zijn familie. Bij zijn grote liefde. Rachel. Hij is vol verwachting. God geeft een nieuw begin! Toch maakt de liefde het leven niet altijd lichter. De liefde voor Rachel voert Jakob ook een familie binnen vol aardse verlangens. Vol bedrog en strijd en jaloezie. Zo gaat dat vaak op onze oude aarde. Wat begon met liefde en vlinders in de buik, kan zomaar tot een web worden vol onvrijheid en zelfs huiselijk geweld. Vernederd. Achtergelaten. Stalking. Veel vrouwen kunnen daarvan verhalen. De vrouwenopvanghuizen zitten er vol mee. Ook Jakob komt door de liefde in een lastig web vol eigenbelangen. Hij botst tegen de liefde van Laban voor geld. Tegen de jaloezie bij zijn dochters. Tegen verborgen afgoden. Het zijn allemaal net mensen.

Moet je alleen al die Laban zien. Hij lijkt warm en open: 'Kom toch binnen, Jakob, we zijn toch familie!'. Labans ogen twinkelen. Want zo is dat al eens eerder gegaan. Toen was er ook een man bij de bron. Familie van hen. Een knecht van Abraham op zoek naar een vrouw voor zijn zoon Izaäk. Hij vindt Rebekka, de zus van Laban en neemt haar mee naar het verre zuiden. En dan staat er, dat Laban de stad uitrent, naar de bron, en daar zijn zus Rebekka ziet. Ze draagt een gouden neusring en dure armbanden. En nu komt er na jaren weer een man uit het zuiden. Familie. Laban kan het goud al ruiken: "Kom binnen, Jakob, we zijn toch familie!".

Maar hij ziet tegelijk, als een roofdier, heel scherp hoe kwetsbaar Jakob is. Hij ziet hem als een berooide vluchteling bij hem aanspoelen. En hij beseft al snel, dat Jakob niet zomaar terug kan naar zijn ouders en zijn broer. Alleen dat al. Hij ziet ook het verlangen van Jakob naar zijn dochter, Rachel. Mooie Rachel. Alles heeft Jakob voor Rachel over. Hij wil zelfs zeven jaar gratis voor haar werken als een slaaf. Zeven jaar! "Sterk als de dood is de liefde!", zal het Hooglied op de liefde later zingen. Laban weet dat en maakt handig misbruik van Jakobs kwetsbaarheid. Jakob wordt zijn slaaf. Het wordt nog erger.

Want na zeven jaar vraagt Jakob aan Laban om de hand van Rachel. En niet alleen haar hand. Hij vraagt eigenlijk heel onomwonden om haar lichaam: "Geef mij Rachel. Ik wil met haar slapen". Blijkbaar hebben Jakob en Rachel daar zeven jaar mee gewacht. Maar: eindelijk mogen ze trouwen. De liefde mag stromen als wijn. Na een dagenlang huwelijksfeest met veel eten en drinken, neemt Jakob zijn Rachel mee naar zijn tent. En dan komt de pijn van het grote bedrog. Als Jakob de volgende morgen wakker wordt en zich lui omdraait in zijn bed, dan ziet hij een vrouw naast zich liggen. Maar wat ziet hij met grote schok: het is Lea!

Hij kijkt niet in de mooie ogen van Rachel, maar in de fletse ogen van haar oudere zus, Lea!

Was het de wijn, was het de sluier, was het de hartstocht, die Jakob heeft verblind? Het staat er niet.

Maar Jakob is teleurgesteld. Hij is woest. Wat is hij bedrogen!

Hij rent naar zijn schoonvader toe, die dit bedisseld moet hebben. Hij werpt hem fel voor de voeten: 'Hoe hebt u mij dit kunnen aandoen! Ik heb toch om Rachel voor u gewerkt!'

Het antwoord van Laban is kil. Berekenend. Hij misbruikt Jakobs openheid, toen hij Laban vertelde over de reden van zijn vlucht. De woede van zijn broer Esau. Zijn bedrog.

Laban zegt: "Het is hier niet de gewoonte om de jongste voor de oudste uit te huwelijken".

Hier niet, Jakob.

Hier krijgt de oudste wat de oudste toekomt, Jakob.

Bedrog, Jakob? Ik weet niet waar jij vandaan komt, maar zoiets doen wij hier niet. Deze woorden moeten Jakob teruggevoerd hebben naar zijn eigen bedrog. Naar de dag dat hijzelf misbruik maakte van de zwakheid van Esau, toen hij hongerig zijn tent binnenviel. Toen Jakob hem het eerstgeboorterecht ontfutselde. Naar de dag dat hij zijn eigen vader bedroog en hem de grote zegen ontfutselde. Wat hier gebeurde in het huwelijksbed, gebeurde ooit op Izaäks sterfbed.

Jakob keek in de spiegel.

En ook wij kijken in de spiegel.

We leren hier een moeilijke, maar belangrijke spirituele les.

Deze: we hebben de neiging om zeer verontwaardigd te zijn over het kwaad dat ons wordt aangedaan. Meer dan over hetzelfde kwaad dat we anderen aandoen.

We zijn diep verontwaardigd als we horen wat een ander over ons heeft gezegd.

Maar we praten niet over onze eigen roddels.

Jezus zei al: we zien makkelijker de splinter in het oog van de ander dan de balk in ons eigen oog.

Dat is Jakob.

Maar kijk ook eens naar Lea.

Zij ligt achtergelaten in het grote bed van Jakob. Door haar vader gedwongen om zich te sluieren en naar Jakobs tent te gaan. Natuurlijk ook verlangend naar de grote liefde. Naar een arm om haar schouder. Een kloppend hart. Naar een man die ook tegen haar zou zeggen: "Ik vind je mooi. Ik heb je zo lief". Misschien stiekem hopen op de liefde van Jakob zelf.

Nooit was dat verlangen vervuld. En Lea wist waarom. Zij was altijd de zus van Rachel. Mooie Rachel. Rachel was alles wat Lea niet was. Zij was mooi. Lea niet. Altijd keken de jongens naar haar zusje, Rachel.

Wat is Lea ook als vrouw kwetsbaar in die cultuur.

Wat een pijn om zo verhandeld te worden door je vader. Omdat hij niet met je wilde blijven zitten. 'Want wat heb je aan een ongetrouwde dochter', moet hij gedacht hebben? Dan mis je maar mooi de bruidsschat! En dat wilde Laban niet laten gebeuren.

Wat een pijn om daarna in de ogen van Jakob alleen maar schrik en walging te zien na de huwelijksnacht.
Vernedering op vernedering.

Maar ook voor Rachel was het natuurlijk heel pijnlijk. Na zeven jaar wachten ligt haar oudste zus in de armen van de man waar ze van houdt. Zij is daarna met dezelfde man getrouwd als haar zus!

Wat is de liefde een groot geschenk van God. Wat kan het veel geluk schenken. Maar wat is er ook veel pijn in de liefde!

Toen en nog steeds.

Als je verhalen van vrouwen hoort in het hele #metoo-gesprek. Als je hoort over vreselijke verkrachtingen in India, maar ook in Nederland. Verlaten vrouwen in Afrika. De letterlijk genadeloze porno-wereld. Vrouwenhandel.

Van ver klinken de woorden van God door toen Adam en Eva zich van Gods liefde hadden losgemaakt.

Dia.

Toen zei de HERE al, dat de liefde door de zonde zwaar beschadigd zou raken: **'De vrouw zal verlangen naar de aandacht van de man. Maar de man zal over de vrouw heersen'**. Haar zien als bezit. Haar begeren. Haar verhandelen. Vernederen. Wat heeft de zonde veel stuk gemaakt.

Wat kun je verlangen naar herstel. Genezing. Het Koninkrijk van God.

En dan volgt ook nog de pijnlijke strijd tussen Lea en Rachel. Strijd om de liefde van Jakob.

Want de HERE opent de schoot van Lea. Mooi. Zij mag Jakob kinderen baren.

Maar de namen die Lea haar zonen geeft tekenen haar pijn. Haar verlangen naar de liefde van Jakob.

Het zijn hartverscheurende geboortekaartjes.

Dia.

Haar eerste kind heet Ruben. En Lea zegt: 'Nu zal mijn man van mij houden'.

Het tweede Simeon. En Lea zegt: 'De HERE heeft gehoord hoe weinig mijn man van mij houdt'.

De derde zoon Levi. En Lea zegt: 'Dan zal mijn man zich nu toch wel aan mij hechten'.

Pas bij de vierde lijkt de blijdschap wat door te breken.

Die noemt zij Juda en zegt: 'Nu zal ik de HEER loven'.

Dapper mens, die Lea. Ze blijft hopen.

Maar het lijkt allemaal tevergeefs. Want Jakob blijft van Rachel houden en daarna krijgt Lea zelf een tijd geen kinderen meer. Heeft Jakob haar niet meer opgezocht? Niet meer omarmd? Liefgehad?

En je wilt Lea toeschreeuwen: "Lea, doe jezelf dit niet aan! Maak jezelf niet zo afhankelijk! Verneder jezelf toch niet! Jij hebt toch ook je trots!"

Maar we doen het onszelf wel vaak aan.

Dat we denken: 'Als ik dit doe, dan zal ik krijgen wat ik verlang. Aandacht. Respect. Liefde. Als ik dat doe of dat geef'.

Maar vaak moet je ontdekken: het is niet genoeg. Ook al maak je je zo mooi mogelijk. Ook al kun je veel rijkdom bieden. Ook al krijg je die droombaan. Ook al heb je duizend liefdesappelen.

Rachel ervaart ook de pijn. De kinderen die Lea krijgt confronteren haar met haar gemis. Want zij heeft Jakob dan wel en zijn liefde voor haar: ze heeft geen kinderen. En haar schoonheid zal langzaam vervallen. Voor een vrouw was dat in die dagen een groot verdriet. Want waar was je voor, wat gaf je leven zin als vrouw?

Kinderen, vooral zonen, baren aan je man.

De bittere jaloezie, de strijd, het gemis, vreet aan het geluk, waar ze allemaal zo naar verlangden.

Liefdesappels worden twistappels: in de jaloezie is er namelijk geen gelijkspel.

Ook Jakob heeft ondertussen alles geprobeerd. Bedrog, diefstal, hard werken.

Geprobeerd om de zegen te pakken. Om de zegen te verdienen. De vrouw van zijn dromen getrouwd. Geslapen met slavinnen.

Maar het verlangen blijft.

Af en toe schijnt er licht in deze pijnlijke geschiedenis. Af en toe lees je over blijdschap.

Wanneer?

Steeds als de naam van God opklinkt.

Als God aan Jakob verschijnt en hem bemoedigt.

Als de HEER zelf zich over hem heen buigt en zegt: "Ik zal bij je zijn en al mijn beloften vervullen".

Je ziet die blijdschap als er staat: "Toen de HEER zag dat Jakob minder van Lea hield dan van Rachel, toen opende hij haar schoot...".

Je zie die blijdschap als er staat: "Toen dacht God eindelijk aan Rachel: hij verhoorde haar en opende haar moederschoot...".

Steeds als God ziet, als zijn liefde als een lichtstraal door de wolken heen breekt, is er blijdschap. Hoop.

Komt er water uit de rots. Brood uit de hemel.

Zoals later: overal waar Jezus in het leven van mensen binnenkwam, was er blijdschap.

Genezing. Vrede met God. Leven. Hoop. Klonk de belofte van een nieuw Koninkrijk. Een nieuw paradijs.

Lea heeft dat licht opgevangen.

Als haar vierde kind geboren wordt, noemt zij dat Juda: "Nu zal ik de HEER loven!".

Jezus is geboren in de stam van Juda.

Wat leren we?

We leren dat liefde niet komt uit de vermalen hoorn van een neushoorn.

Het is niet de minnedrank geperst uit liefdesappelen. Liefdesappels worden door de zonde zomaar twistappels.

Verwacht ook niet alles van mensen.

Niets in dit leven geeft waar je echt naar verlangt.

Wanneer je geboren wordt, lijkt het leven vol beloften. Je leeft nog in de jaren van onschuld. Het leven lacht je toe als een Rachel en je bent verliefd op het leven. Je hebt je dromen. Je verlangens. Je verliefdheden. Je toekomstdromen.

En je verwacht geluk in de liefde, in je werk, je geld, je familie, de kerk, en dat mag.

Maar, hoe gelukkig je ook kunt zijn, er is altijd een gebrek. Het is zomaar anders dan je dacht.

Je ging naar bed met Rachel, maar je wordt wakker met Lea.

Er zijn bruggen, waar soms een bord bij staat. Een bord met een rode rand. Dia.
En op dat bord staat dan: "max. 2 ton". Kent u dat? "Max. 2 ton". Dat is 'maximaal 2 ton'. Dat betekent, dat je vrachtwagen met je lading niet zwaarder mogen zijn dan 2000 kilo. Anders zakt de brug in elkaar. Meer kan hij niet dragen. Dia.

Zo zijn je werk, je vrienden, je carrière, je man of vrouw of kinderen, maar ook de kerk, als bruggen, die niet het totale gewicht van jouw verlangen kunnen dragen. Als aardse zaken jouw ultieme hoop zijn en jou volmaakt gelukkig moeten maken, dan breekt je droomwereld vroeg of laat in stukken. Want ons bestaan is gebroken. De zonde dringt als een kanker overal in door.

Als mensen hebben we diepe verlangens. Naar blijdschap en geluk, liefde en gezondheid.

Naar warmte en vriendschap.

We beseffen diep in ons hart: voor dit leven zijn we niet geschapen.

En dat klopt: we zijn geschapen voor een paradijs. Geschapen om met God te wandelen en Hem te zien en te leven in zijn licht. Ons hart is gebouwd op volmaakte liefde en geborgenheid. Een hemelse liefde. En zelfs al ben je op aarde gelukkig, heb je mooi werk en de volmaakte man of vrouw, toch blijft er een onrust en verlangen in je hart. Alleen God kan dat verlangen vervullen.

En alles wat je in de plaats van God stelt, zal je teleurstellen.

We komen uit een paradijs en er ligt een nieuwe aarde voor ons.

En weet je, als je dat beseft, ga je minder druk leggen op aardse dingen. Op bezit, carrière of waardering of mensen. Op je eigen man of vrouw. Op de kerk.

Je wordt milder.

Je gaat niet meer voor nu verwachten, wat God voor straks heeft beloofd. En je geniet van het goede wat God je nu geeft in het besef, dat het straks allemaal wel 1000 keer mooier wordt.

Een bergbeklimmer is blij, als hij na uren klimmen, een berghut bereikt. Hij kan uitrusten en eten. Maar hij zou er niet kunnen leven.

Zo is ons leven nu een berghut, een tent. We zijn onderweg naar de top. Naar de volkomen vervulling van je leven. Naar het zien van het aangezicht van God.

Amen.